

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2017. május 17. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

Í T É L E T E T:

A testi sértés büntettének kísérlete és más bűncselekmény miatt az I. r. vádlott és társai ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 14.B.1433/2016/15. számú ítéletét I. r. és III. r. vádlott vonatkozásában **megváltoztatja**.

I. r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

III. r. vádlottat 1 (egy) évre próbára bocsátja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy II. r. vádlott anyja neve helyesen: ...

A másodfokú eljárás során felmerült, összesen 11.350 (tizenegyezer-háromszázötven) forint bűnügyi költségből I. r. vádlott köteles az államnak megfizetni 5.000 (ötezer) forintot, míg 6.350 (hatezer-háromszázötven) forintot az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

A Fővárosi Törvényszék a 2017. január 24. napján kihirdetett 14.B.1433/2016/15. számú ítéletével - I.r. vádlottat testi sértés büntettének kísérlete (Btk. 164.§ (1) bekezdés és (8) bekezdés I. fordulat) miatt, mint többszörös visszaesőt 2 év szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban állapította meg azzal, hogy abból a vádlott legkorábban a büntetés háromnegyed részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A szabadságvesztésbe beszámítani rendelte a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt.

- II.r. vádlottat testi sértés büntette [Btk. 164.§ (1) és (3) bekezdés] és társtettesként elkövetett garázdaság büntette [Btk. 339.§ (1) és (2) bekezdés a) pont] miatt - halmazati büntetésül 1 év, végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön, és az utólagos végrehajtás esetén abból a vádlott legkorábban a kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

- III.r. vádlottat társtettesként elkövetett garázdaság büntette [Btk. 339.§ (1) és (2) bekezdés a) pont] miatt 150 napi tétel, napi tételenként 1000 forint, összesen 150.000 Ft pénzbüntetésre ítélte, rendelkezve a meg nem fizetés esetén a pénzbüntetés napi tételenkénti szabadságvesztésre átváltoztatásáról.

Határozott a lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről is.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen I.r. vádlott és védője elsődlegesen enyhítés, másodlagosan

felmentés, II.r. vádlott felmentés érdekében nyomban, míg III.r. vádlott a kézbesítést követően, védője 3 nap fenntartásával felmentés érdekében jelentett be joghatályos fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.167/2017/1. számú átiratában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok megtartásával lefolytatott eljárása eredményeképpen alapvetően hibamentes tényállást állapított meg, azt mindössze azzal kell kiegészíteni, hogy az elkövetés eszközét a helyszíni szemle alkalmával megtalálták és lefoglalták.

A törvényszék indokolási kötelezettségét is teljesítette, számot adva a vádlottak vallomásaiban rejlő ellentmondásokról, és az azzal szemben álló bizonyítékokról, melyeket összevetve vont következtetések alapján állapította meg a tényállást.

A törvényszék okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére, cselekményeik minősítése is törvényes.

A büntetés megfelel a belső arányosság követelményeinek is.

A Btk. 38.§ (4) bekezdés a) pontja alapján azonban I.r. vádlott feltételes szabadságra bocsátásával kapcsolatos rendelkezését kell csak pontosítani, mert a vádlott a fegyház fokozatra tekintettel feltételes szabadságra nem bocsátható.

Ennek megfelelően indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, míg egyebekben annak helybenhagyását.

A másodfokú nyilvános ülésen I.r. vádlott védője fellebbezése irányának sorrendjét módosítva elsődlegesen felmentést, másodsorban enyhítést indítványozott.

Álláspontja az volt, hogy a megállapított tényekből az elsőfokú bíróság téves következtetést vont le a vádlott bűnösségére. Hangsúlyozta, annak a körülménynek, hogy a védencénél eredetileg nem volt kés, a cselekmény jogi minősítése szempontjából nem volt különösebb jelentősége, ezért is el kellett volna fogadnia I.r. vádlott ezzel összefüggésben tett vallomását. Ennek mentén pedig jogos védelmi helyzetre hivatkozása is szilárd alapokon nyugszik, e jogcímen indítványozta a vádlott felmentését.

Másodlagos indítványa kapcsán pedig annak a meggyőződésének adott hangot, hogy a többszörös visszaesői minőség a kétszeres értékelés tilalma folytán súlyosító körülményként nem értékelhető, erre figyelemmel a büntetés lényeges enyhítését kérte.

A II.r. vádlott védője a perbeszédében a fellebbezését fenntartva szintén jogos védelem alapján indítványozta a vádlott felmentését.

Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság az események különböző részeit egymástól elhatárolta, ez pedig helytelen volt. Ugyanis egy garázda jellegű cselekménynek meglátása szerint nem lehetett volna a következménye súlyos testi sérülés, és maga az élet igazolta a védelem hivatkozási alapját, hiszen az I.r. vádlott valóban megszúrta valakit, ezért minden kétségen felüli, hogy a késsel fenyegetésnek el kellett hangoznia. Pontosan emiatt nem választható el egymástól az egységes eseménysor, hiszen nem zárja ki a jogos védelmi helyzetet az élet elleni fenyegetés, az utóbb bekövetkezett szúrásból következtetni lehet arra, hogy az I.r. vádlott e támadást a fenyegetése során kilátásba helyezte, mellyel szemben jogszerű védekezést tanúsított a II.r. vádlott.

A III.r. vádlott védője a fellebbezést fenntartva arra hivatkozott, hogy a vádlott az események kulcsszereplője volt, hiszen társai az ő védelmére keltek az eseménysor elején, amelyből következik, hogy többen is úgy ítélték meg a helyzetét, hogy fenyegetett, támadott helyzetben volt. Mivel pedig az előzmények tükrében nem lehet kétséget kizáróan megállapítani, hogy a vádlott a dulakodásban felróhatóan vett részt, bizonyítottság hiányában indítványozta a vádlott felmentését.

A Fővárosi Ítéltábla a vádlotti és védői perorvoslatok folytán az elsőfokú bíróság ítéletét az azt

megelőző eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy a törvényszék eljárása során a perrendi szabályokat megtartotta.

Biztosította a Be. 82.§ (1) bekezdés b) pontjában írt mentességi jogot a 3. sz. tanú részére, akit ez III.r. vádlottal fennálló hozzátartozói viszonyra figyelemmel illetett meg, de aki ezzel az eljárás során nem kívánt élni.

III.r. vádlott a 2017. január 4. napján tartott tárgyaláson kérte, hogy a bíróság a Be. 278.§ (3) bekezdése alapján engedélyezze a tárgyalásról távolmaradását. Erről ugyan az elsőfokú bíróság alakszerű határozattal nem döntött, azonban - miután a következő tárgyaláson a vádlott nem jelent meg, és a kérelem tényét e jegyzőkönyv is tartalmazza - a hozzájárulása nyilvánvalóan megadottként kezelhető.

Eljárási hibaként legfeljebb az értékelhető, hogy az elsőfokú bíróság III.r. vádlott helyszínen tett, rendőri jelentésbe foglalt nyilatkozatát is feltüntette a bizonyítékok körében (ítélet 11. oldal 2. bekezdés). Mivel erre a Be. 168.§ (1) bekezdése értelmében nem volt törvényes lehetőség, az itt írtakat a másodfokú bíróság is mellőzi. A tényállás e nyilatkozat nélkül is maradéktalanul aggálymentesen megállapítható volt.

Emellett megállapítható, hogy a vád tárgyává tett bűncselekmények elbírálása szempontjából releváns bizonyítékokat az elsőfokú bíróság feltárta, egyenként és összességében értékelte, mérlegelte, tényből tényre is helyesen következtetett.

A törvényszék a tényállást túlnyomórészt helyesen és az iratok tartalmának megfelelően állapította meg, az csak kis részben, a Be. 351.§ (2) bekezdés b) és c) pontja okán hiányos, illetve irattellenes megállapítást tartalmaz. E csekély megalapozatlanság azonban a Be. 352.§ (1) bekezdés a) pontja szerint az iratok tartalma alapján kiküszöbölhető volt, az alábbiak szerint:

- Az I. r. vádlott előéleti adatai között feltüntetett elítéléseket megelőzően fiatal korúként további három esetben ítélte el a bíróság vagyon elleni, erőszakos vagyon elleni és testi épség elleni bűncselekmények miatt.
A legutolsóként rögzített 10 hónap börtönbüntetést a vádlott 2012. február 12-én töltötte ki. Ez az adat az, amely az elsőfokú bíróság által helyesen megállapított többszörös visszaesői minőséget megalapozza.
- A történeti tényállást az ítélet 6. oldal második bekezdés 2. sorában azzal pontosítja, hogy II.r. vádlott a sértettet szemből, jobb ököllel arcon ütötte, amelynek következtében a sértett arccal előre az aszfalozott járdára esett, az eszméletét is elveszítve (II.r. vádlott beismerő vallomása, tanú1 vallomása, 1. és 2. számú tanúk vallomásai, a sértett ellátásáról készült orvosi iratok).
- A 3. bekezdésben írt eszköz kinyitható, kétélű pengéjű kés volt. (helyszíni szemle iratai, 175. oldal).
- A 6. oldal 6. bekezdését kiegészíti azzal, hogy a sértett a szájüreg nyílt sebét és a mellkas zúzódását is elszenvedte (ambuláns kezelő lap, 77. oldal). Továbbá pontosítja azzal, hogy az arcsérüléseit részben a II.r. vádlott öklütése, részben ennek eredményeképpen elesése és

arcának aszfalthoz csapódása következtében szenvedte el. (l. a fenti vallomásokat).

- A tényállást kiegészíti azzal, hogy a cselekmény során az I.r. vádlott is megsérült, a fejének zúzódásos sérülését szenvedte el. (járóbeteg vizsgálati lap 89. oldal), illetve azzal, hogy mindhárom vádlott ittas állapotban volt.

Az így kiegészített és pontosított tényállás már mindenben megalapozott, a vádlottak tagadásával szemben álló részében is a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapult, ekként az a másodfokú eljárás során is irányadó volt.

Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét igen részletesen teljesítette. Számot adott arról, hogy mely bizonyítékokat, milyen körben miért fogadott el, és melyeket, milyen okból vetett el.

Elemezte a vádlottak vallomásait, és feltárta az azokban rejlő belső- és külső ellentmondásokat is. Ezeket egybevetette mindenekelőtt a tanúk vallomásaival.

Az értékelésből kitűnik, hogy a személyi bizonyítékokat az érdekelttség és a szavahihetőség szempontjából az elsőfokú bíróság alapvetően három csoportra osztotta. A vádlottak vallomásain túl olyan tanúvallomások álltak rendelkezésre, akik a szemben álló felek valamelyik oldalához köthetők - úgy, mint a sértett, a 3. és 4. számú tanú, tanú1, tanú2, tanú3, tanú4. Vallomásaik értékelésének elve az volt, hogy közülük csak azt fogadta el, amelyeket más, hiteles bizonyítékok is alátámasztottak.

A személyi bizonyítékok harmadik csoportját az 1. és 2. számú tanú vallomása alkotta, akik, mint kívülálló és érdektelen személyek, hitelességében rendkívül erős bizonyítékot szolgáltatottak, ezért ezeket az elsőfokú bíróság maradéktalanul elfogadta.

Az események sorrendjére, a történetekre nézve megállapított tényállása során alapvetően az 1. és 2. számú tanú - tanú1 és tanú4 vallomásaival is megegyező - vallomására, felismerési nyilatkozataira támaszkodott.

Ilyen - helyes és ésszerű - mérlegelési elvek mentén vetette el az elsőfokú bíróság I.r. vádlott azon védekezését, miszerint a kést az eszméletlenül a földön fekvő sértettől vette magához; ezen túlmenően II.r. és III.r. vádlottak azon vallomását, mely szerint az I.r. vádlott már a vita legelején elővette a kését, és a sértett is a zsebébe nyúlt (véltetően kését keresve).

Arra nézve, hogy őket az ellenérdekű társaság részéről támadás érte, nem fogadta el egyik vádlott védekezését sem.

A fent nevezett négy tanú - lényegét tekintve egyező - vallomása alapján ugyanis az előzményeket illetően csak azt lehetett megállapítani, hogy miután az I.r. vádlott és a sértett a helyszínre érkezett, köztük, és az ott tartózkodó - II.r. és III.r. vádlottakkal együtt alkotott - ötfős társaság között hangos szóváltás, és kölcsönös dulakodás alakult ki. Ennek keretében fejtette ki a II.r. és a III.r. vádlott is a magatartását. Ennek befejeződése után, már a távozóban lévő társaságot követve támadta meg I.r. vádlott a 4. számú tanút, neki szúrt-metszett sérülést okozva.

Az elsőfokú bíróság ezen túlmenően bizonyítékként értékelte a helyszíni szemle jegyzőkönyvét, rendőri jelentéseket, melyek alapján a cselekmény helyszínére, időpontjára, az elkövetés eszközére vonatkozóan állapított meg tényeket.

A két sértett sérülései tekintetében orvosi dokumentációkat vett alapul, ezen túlmenően a 4. számú

tanú szúrt-metszett hasi sérülésének mikénti értékelésére a nyomozás során kirendelt - és a tárgyalási szakban sem vitatott - igazságügyi orvosszakértői vélemény megállapításaira támaszkodott.

Végezetül igazságügyi elmeorvos szakértői vélemény alapján rögzítette - irathűen - I.r. vádlott elkövetéskori elmeállapotával kapcsolatos tényállását.

A bizonyíték-értékelési tevékenységével a másodfokú bíróság is maradéktanul egyetértett, abban viszont hibázott az elsőfokú bíróság, hogy példás mérlegelésének egyes - helyes - megállapításait nem vezette át a tényállásán, illetve elmulasztott levonni bizonyos ténybeli következtetéseket. Ezek egy része - az I.r. vádlott előéleti adatainak pontosítása, az elkövetés eszközéül használt kés további jellegzetességei, a sértett további sérülései, valamint I.r. vádlott sérülése (melyet az enyhítő körülmények sorában is helyesen vett figyelembe az elsőfokú bíróság) - a másodfokú bíróság által eszközölt kiegészítésekben nyilvánvaló, és különösebb magyarázatot sem igényelnek.

Bővebb kifejtésre szorulnak ugyanakkor az ítélet tábla a sértett sérülésével kapcsolatos megállapításai.

Az elsőfokú bíróság a váddal egyező tényállásában mindössze annyit rögzített, hogy a sértettet II.r. vádlott (a kölcsönös dulakodás közepette) váratlanul fejen ütötte, amelytől a sértett a földre esett.

Az erre rendelkezésre álló bizonyítékok azonban ennél részletesebb adatok megállapítását tették lehetővé, nem szólva arról, hogy az elsőfokú bíróság a jogi minősítés körében (ítélet 24. oldal utolsó bekezdés) a tényállásától részben eltérő, részben ahhoz mérten jobban körülírt mechanizmust állapított meg, nevezetesen azt, hogy a II.r. vádlott a sértettet egyetlen ökölcsapással arcon ütötte. Ez alapvetően helyes és pontos volt, de - miután igazságügyi orvosszakértői vélemény nem állt rendelkezésre (megjegyzendő: erre nem is volt szükség az ügyben) - még ennél is körültekintőbb elemzést és értékelést igényeltek volna a sérülések elszenvedésének módjára vonatkozóan rendelkezésre álló bizonyítékok.

Az elkövető, a II.r. vádlott a nyomozás során elismerte, hogy a sértett sérülését ő okozta, mégpedig úgy, hogy jobb kézzel arcon ütötte a sértettet (csak arra hivatkozott, hogy ezt önvédelemből tette).

I.r. vádlott csak annyit tudott elmondani, hogy „Ernőt valaki kiütötte” (ő maga a bántalmazó személyét a 4. számú tanúban vélte azonosítani, erre utal az, hogy később őt kérte számon az ütésért, és őt is szúrta meg).

III.r. vádlott azt állította, hogy a II. r. vádlott ijedtségében ököllel a fején ütötte meg a sértettet.

A tanúk közül tanú1 akként nyilatkozott, hogy a sértettet a támadója „állon vágta”, aki el is ájult, tanú4 szerint „valaki megütötte”, az 1. számú tanú vallomása értelmében „halántéktájon ütötte”, a 2. számú tanú szerint pedig „ököllel fejen ütötte”.

Azt valamennyien egyezően adták elő, hogy az ütés következtében a sértett a földre esett, ezt a 2. számú tanú még tovább részletezve azt állította, hogy a sértett a bántalmazása után „arccal az aszfaltra esett”, ekkor már eszméletlen állapotban feküdt, szájából folyt a vér. A tárgyaláson ugyanezt úgy mondta el, hogy a leütése után a sértett „feje az útpadkán koppan”.

A sértett nem emlékezett a sérüléseinek elszenvedésének módjára - amelyet az orvosi iratokkal is

alátámasztott eszméletvesztése mindenképpen indokolhat.

A fentiekből azt tűnik ki, hogy az események legpontosabb megfigyelője a 2. számú tanú lehetett (aki nem csak ezt, hanem a történetek egyéb részeit is igen meggyőző részletességgel adta vissza). Azt, hogy egészen pontosan hol - a fejének mely részén - találta el a II.r. vádlott öklölütése a sértettet, a fenti adatokból nem lehet minden kétséget kizáróan megállapítani, csupán azt, hogy az a sértett arcát érte. Ez az orvosi dokumentáció adataival is mindenben összhangban áll.

Nem lehet eltekinteni azonban attól a - minden egyes vallomásban azonosan megjelenő - elemtől, hogy a sértett az ütés következtében az aszfaltozott járdára esett, ott már eszméletét is veszítette, a 2-es számú tanú - elfogadott - vallomása szerint az esés során az arcát is érte az aszfaltburkolat. Ebből viszont nem zárható ki, hogy az arcsérülések, továbbá a mellkasi sérülés keletkezési mechanizmusában az eséstől származó nekiütődés is közrejátszott - és ez (bár a cselekmény jogi minősítésén nem változtat, de) a vádlott magatartásának kissé kedvezőbb fényű megítélését eredményezi -, ezért a Be. 4.§ (2) bekezdése alapján a vádlott javára értékelve, a másodfokú bíróság az esés és nekiütődés tényét is megállapította.

Mindezek alapján eltérő tényállás megállapítására, ezáltal ténybeli okból történő felmentésre a másodfokú eljárásban nem volt törvényes lehetőség, a vádlottak eseményekre vonatkozó védekezésének elfogadását célzó védelmi perorvoslat eredményre nem vezethetett.

Az irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére, és cselekményük is törvényes, az a kialakult bírói gyakorlattal is összhangban áll.

Az I.r. vádlott akkor, mikor a 4. számú tanú sértettet bántalmazta, jogos védelmi helyzetben az elsőfokú bíróság által kifejtett okok miatt nem volt (25-26. oldal), a már távozó társaság után indulva - a barátját ért sérelem feletti indulatában, megtorlásként - szúrta meg azt a személyt, akiről ráadásul csak feltételezte, hogy ő ütötte le a sértettet. Az ilyen magatartás elhárító vagy megelőző jogos védelemként egyaránt nem értékelhető.

Az okozott sérülést tekintve az ítélkezési gyakorlat szintén egyértelmű. Nem csupán azok a sérülések életveszélyesek, amelyek közvetlen életveszéllyel járnak, hanem azok is, amelyekhez szövődményként fertőzőes, gyulladásos folyamatok társulhatnak, és így közvetett életveszélyt jelenthetnek. Ilyen sérülések lehetnek általában a testüreget megnyitó sérülések, a koponyaacsont törésével járó sérülések is.

Tüzetesen kell vizsgálni a bekövetkezett sérülés helyét, valóságos súlyosságát és főként azt a körülményt, hogy a szövődmények fellépésének a veszélye - az előzmények ismeretében - mennyire ítéltető meg reálisnak.

Amennyiben ugyanis a sérülés csak a fertőződés, a szövődmények fellépésének, kialakulásának a „veszélyét” jelenti: az életveszélyt okozó testi sértés büntette befejezett alakzatának a megállapítása kizárt. (BH. 1988.383)

A teljesség kedvéért jegyzi meg a másodfokú bíróság, hogy az eredmény bekövetkezése ilyen esetekben (szemben azokkal az esetekkel, amikor csak a pusztta véletlenül múlik a következmény elmaradása) több olyan tényezőtől függ, amelyek csak vélelmezhetők.

A jelen esetben az igazságügyi orvos szakértői vélemény alapján a közvetetten életveszélyes állapot kialakulásának reális lehetősége fennállott, amely eltérő adat hiányában a fertőződés, a szövődmények fellépésének, kialakulásának az absztrakt veszélyét hordozta magában. Emellett viszont tény, hogy bár a szúrás következtében a hasüreget ténylegesen megnyitó - és ez esetben már *közvetlen* életveszélyes sérülésnek minősítendő - eredmény nem jött létre, a szakértői vélemény

szerint az csak a pusztá véletlenül múltott.

Ezen okoknál fogva tehát a 3/2013. Büntető Jogegységi határozat iránymutatására is figyelemmel - az ittas állapotban cselekvő vádlott magatartásának tárgyi oldali ismérveiből, azaz az elkövetés módjából, az alkalmazott eszközből, a sértett testtájából - megállapítható, hogy az I.r. vádlottat a testi sértés tekintetében egyenes szándék vezérelte, az életveszélyes eredményt pedig előre látta, és annak lehetőségébe belenyugodva, azaz eshetőlegesen szándékkal követte el a terhére rótt testi sértés minősített esetének a kísérletét.

A II.r. vádlott szóváltás, kölcsönös dulakodás során kifejtett erőszakos magatartása során egy ízben ököllel arcul ütötte a sértettet, aki emiatt, ennek következtében hanyatlott a földre, eszméletét is elvesztette. Tekintve, hogy az esést, mint az ütés fizikai következményét a vádlott magatartása indította el, nincs jelentősége annak a jogi értékelés szempontjából, hogy a sértett az ütés, vagy a nekiütődés következményeként szenvedett el 8 napon túli sérüléseket.

Az ütés kifejtésekor ugyanis minden felnőtt, beszámítási képessége birtokában lévő személynek (így a vádlottnak is) tisztában kell lennie azzal a hétköznapi összefüggéssel, hogy egyensúlyvesztés esetén a bántalmazott személy elesik, és ennek során akár a feje is megsérülhet, az arc jellegzetességeiből adódóan akár csonttörése keletkezhet. Mindennek esélyét nagyban növelheti, ha a bántalmazott személy (bármilyen okból, akár azért, mert már az ütés erejétől eszméletét veszti, akár, mert megsédül) az esés eredményét elhárító, mérséklő reflexeit nem képes (megfelelően) kifejtetni, hiszen ekkor az esés kontrollálatlanná válik, és következményei is súlyosabbak lehetnek.

Ezek megítéléséhez, előre látásához nem szükséges semmilyen szakértelem, csak egyszerű élettapasztalat, mellyel az akkor 24 éves, teljes beszámítási képességgel rendelkező, és korábban is már hasonló cselekmények miatt elítélt vádlott kétség kívül rendelkezett.

A garázdaság körében is maradéktalanul helyes az elsőfokú bíróság érvelése. A jogos védelem kérdéseiről szóló 4/2013. Büntető Jogegységi határozat 1. pontja szerint a Btk. 22. § (1) bekezdése szerinti jogtalan támadás irányulhat személy ellen, javak ellen, a közérdek ellen. A jogtalan támadás általában erőszakos, az elhárító cselekmény pedig mindig tényszerű.

A jogos védelem korlátai között kifejezetten nevesíti, hogy verbális cselekményekkel szemben nem vehető igénybe, megtorlásként nem alkalmazható, kölcsönös kihívás elfogadása mindkét fél számára a jogtalanság állapotát hozza létre, támadás kiprovokálása megfosztja a védekezőt az elhárítás jogszerűségétől.

A jelen esetben fenti, mindhárom tényező megállapítható a vádlottak esetében. A kölcsönös dulakodás az azt kezdeményező kihívásának elfogadása, s mint ilyen, pontosan a kényszerűség hiánya miatt nem alapozhat meg jogos elhárító magatartást.

Az elsőfokú bíróság a bűncselekmény alárendelt tényállási elemét helyesen értelmezve jutott arra, hogy a garázdaság az I.r. vádlott esetében nem állapítható meg halmazatban a súlyosabb büntetési fenyegetettségű (életveszélyt okozó) testi sértéssel. Ellenben a garázda elkövetési módot a terhére súlyosító körülményként kellett volna értékelni, s mivel ezt elmulasztotta, a másodfokú bíróság pótolta.

A joghátrány alkalmazása szempontjából irányadó tényezőket az elsőfokú bíróság döntően feltárta. Az 56/2007. BK vélemény alapján súlyosító körülmény II.r. és III.r. vádlottak terhén az is, hogy a bűncselekményt önhibájából eredő ittas állapotban követték el (7. pont).

Az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés a másodfokú bíróság álláspontja szerint I.r. és II.r. vádlottak esetén megfelel a büntetéskiszabás elveinek, igazodik előéletükhöz, és a cselekményben

betöltött hangsúlyosabb szerepükhöz. A szabadságvesztés ezért szükséges volt, tartama is alkalmas a büntetési célok elérésére, az mindkettőjük esetén inkább méltányosnak, mintsem eltúlzottnak tekinthető, a további enyhítésre törvényes lehetőség nem volt.

A szabadságvesztéshez kapcsolódó további rendelkezések is alapvetően helyesek voltak, a II.r. vádlott tekintetében a végrehajtást felfüggesztő rendelkezés, és a próbaidő tartama is jogszerű. Ugyanakkor nyilván elkerülte az elsőfokú bíróság figyelmét a Btk. 38.§ (4) bekezdés a) pontjának rendelkezése, mely úgy szól, hogy nem bocsátható feltételes szabadságra a többszörös visszaeső, ha a szabadságvesztését fegyház fokozatban kell végrehajtani. E szabályra figyelemmel a másodfokú bíróság a vádlottat a kedvezmény lehetőségéből kizárta, okot ugyanis nem észlelt arra, hogy a vádlott szabadságvesztés végrehajtását a törvényi előíráshoz képest enyhébb fokozatban határozza meg.

Ellenben III.r. vádlott büntetlen előéletű, a garázdaságban történő részvétele is jóval enyhébb megítélés alá esik, sérülést a cselekményével ugyanis nem okozott, és arra is alappal hivatkozott védője, hogy személyének védelme eredője volt az erőszakos magatartásba átcsapó eseménysorozatnak, ami szintén jelzi magatartásának társaihoz viszonyított csekélyebb súlyát. Ezért a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a vádlott esetén a büntetési célok eléréséhez nem szükséges büntetés kiszabása, III. r. vádlottat a Btk. 65.§ (1) bekezdése alapján, a (3) bekezdésben írt legrövidebb tartamra, azaz egy évre próbára bocsátotta.

A járulékos kérdésekben hozott döntések törvényesek.

A fentiek alapján a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék 14.B. 1433/2016/15. számú ítéletét I.r és III.r. vádlott vonatkozásában a Be. 372.§ (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyéb helyes rendelkezéseit a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta, pontosítva a II.r. vádlott anyja nevét.

A másodfokú eljárás során felmerült, védői díjból álló bünyügyi költséget az ítéltábla a Be. 381.§ (1) bekezdése alapján állapította meg. Abból - mivel fellebbezése eredményre nem vezetett - I. r. vádlott a reá eső részt a Be. 338.§ (1) bekezdése alapján köteles az államnak megfizetni, míg a sikeresen fellebbező III.r. vádlott esetében felmerült bünyügyi költséget a Be. 381.§ (2) bekezdésére figyelemmel a Be. 339.§ (1) bekezdése alapján az állam viseli.

Budapest, 2017. május 17.

Máziné dr. Szepesi Erzsébet s.k.
a tanács elnöke

dr. Borbás Virág Bernadett s.k.
előadó bíró

dr. Fülöp Ágnes s.k.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 14.B.1433/2016/15. számú ítélete I.r., II.r. és III.r. vádlott vonatkozásában a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.67/2017/10. számú ítéletében írt módosításokkal 2017. május 17. napján jogerőre emelkedett és - a II.r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés kivételével - végrehajtható.

Budapest, 2017. május 17.

Máziné dr. Szepesi Erzsébet s.k.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Moncz Tímea
tisztviselő